

 Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament Institut Escola de Lloret de Mar	Data:
	Nom i cognoms:
Dossier d'Estiu: Llatí	Nota:

1. Copia el quadre següent, que tracta dels casos llatins i la seva funció sintàctica i completa'l.

CASOS	FUNCIÓ SINTÀCTICA
Nominatiu	
	Interpel·lació o Exclamació
	CD o CC amb preposició
Genitiu	
	CI
Ablatiu	

2. Contesta aquestes preguntes:

- De quina manera identifica el llatí les funcions sintàctiques?
- El català, és una llengua flexiva?
- Pots posar un exemple de llengua moderna que sigui flexional, com el llatí?
- De quin gènere són predominantment les paraules de la primera declinació?
- Quina és la terminació d'acusatiu singular de la primera declinació? I la de nominatiu plural?

3. Digues quin concepte correspon a cadascuna de les definicions següents:

- Cadascuna de les diverses formes que pot presentar un mot llatí:
- Conjunt dels casos que té una paraula:
- Casos amb què s'anuncies els mots llatins:
- Cas que ens permet saber a quina declinació pertany un mot:
- Part invariable de la paraula que ens aporta el seu significat:
- Part final variable d'una paraula flexiva:

4. Completa l'esquema següent col·locant les desinències corresponents de totes les declinacions (de tot el curs).

CASOS	DESINÈNCIES	
	Singular	Plural
Nominatiu		
Vocatiu		
Acusatiu		
Genitiu		
Datiu		
Ablatiu		

5. Analitza aquestes frases en català i digues quin és el cas llatí corresponent.

- a) El pare explica un conte als seus fills
- b) La contaminació atmosfèrica és un problema mundial
- c) Hem estudiat la primera declinació
- d) Els bombers han trobat el cos
- e) Cada any, hi ha més meduses a les platges
- f) L'Ajuntament ha concedit una subvenció a l'alcalde.

6. Relaciona les frases de la columna de l'esquerra amb les traduccions de la columna de la dreta.

Agricola ceruam vulnerat	Els agricultors fereixen una cèrvola
Agricola cervas vulnerat	L'agricultor fereix una cèrvola
Agricolae cervam vulnerant	L'agricultor fereix unes cérvoles
Agricolae cervas vulnerant	Els agricultors fereixen unes cérvoles

7. Troba l'arrel d'aquests mots:

<i>hasta, -ae:</i>	<i>pactum, -i:</i>	<i>res, rei:</i>
<i>gens, gentis::</i>	<i>meatus, -us:</i>	<i>vox, vocis:</i>
<i>rudis, rudis::</i>	<i>fabula, -ae:</i>	<i>hortus, -i:</i>

8 . Troba les declinacions i conjugacions corresponents dels següents enunciats.

Cesso, cessavi, cessare:	sententia, -ae:	ovis, ovis:
senator, senatoris:	occido, occidi, occidere:	imber, imbris:
scortum, scorti	ager, agri:	munio, minivi, minire:
interrex, interregis:	laxitas, -tatis:	lacertus, -i:
perpaulum, -i:	factito, factitavi, factitare:	murus, -us:

9. Declina en singular i plural les següents paraules:

Concordia, -ae, Ager, agri, Duumvir, -i, Socer, -i, ficus, -i, Praeda, -ae, Eminentia, -ae, Medium, -i, Augur, -ris, Arx, arcis, Profluens, -ntis, Pater, tris, Centurion, centurionis, Sponsio, -onis, Rus, ruris, Pectus, pectoris, Munus, -eris, Nubes, -is.

10. Declina aquests mots en els casos indicats:

Eruca, -ae : G pl., Datiu sing., Acus. sing., Nom.pl.
Ludus, -i: G. sing., Acus.pl., Datiu pl.
Triumvir, -i:: Acus. pl., Abl. sing., Dt pl., Voc. pl.
laetitia, -ae: Gen. sing., Acus. sing., Abl. pl., Voc. sing..
Puer, -i: Nom pl., Dt. sing., Abl. pl., Gen. pl..
oppidum, -i: Datiu. pl., Abl. Sing., Acus. Sing.
Pontifex, -fecis: Nom. sg. Acus. pl., gen. Sing.
Corpus, corporis: Dat. pl., Abl. Sing., Voc. pl.
Magister, magistri: Nom pl., Acus. Sing., Gen. pl.
Flos, floris :Dat. pl., Abl. Sing, Voc. Sing.
Navis, -is : Acus.pl., gen.pl., abl. pl.

Homo, hominis: Dat.sing., gen. Sing, acus.sing.

Regina, -ae : Nom. pl., Abl.pl., Nom.sing.

11. Indica el cas, el gènere i el nombre de les paraules següents i canvia-les de nombre.

Pecuniis	pecunias
gladius	gladium,
uir	uiro
arma	armorum
Civitate	Civitatibus
bellum,	belli
fratres	frater
honorem	honores
eclipsium	eclipsi
pugnos	pugnum

12.- Subratlla el cas o casos correctes:

a) <i>Vias</i> :	ac. Sing.	ac. Pl.	Nom. pl.
b) <i>Tabulatus</i> :	<i>Nom.sing.</i>	<i>Ac.pl.</i>	<i>Gen.pl.</i>
c) <i>imperatricum</i> :	<i>Nom.pl.</i>	<i>Ac.sing.</i>	<i>Gen.pl.</i>
d) <i>Testi</i> :	<i>nom.sing.</i>	<i>Dat.sing.</i>	<i>Gen.sing.</i>
e) <i>ore</i> :	<i>Nom. Sing.</i>	<i>Abl.sing.</i>	<i>Dat.sing.</i>
f) <i>ornamenta</i> :	<i>Gen.sing.</i>	<i>Abl.pl.</i>	<i>Nom.pl.</i>
g) <i>municepem</i> :	<i>Acus.sg</i>	<i>Acus. Sing.</i>	<i>Dat. pl.</i>
h) <i>ecdicis</i> :	<i>Nom. pl.</i>	<i>abl. Sing.</i>	<i>Dat pl.</i>
i) <i>saginis</i> :	<i>Abl. pl.</i>	<i>Dat. Sing.</i>	<i>Nom. Sing.</i>

13. Escriu el nominatiu singular dels substantius

furore	improbitatibus	luces	legioni
patrem	stirpum	consules	doloribus
noctis	servo	togae	agris

14. Escriu l'ablatiu singular i plural dels següents substantius:

Pater, -tris   consul, -is   civitas, -atis   lac, lactis   agmen, agminis
turris, -is   opus, -eris   dux, -cis   culmus, -i   desiderium, -i

15. Analitza aquestes oracions, escriu en llatí les paraules subratllades :

Inimicus les portes castrorum obstruit

Els fills servorum amicos iuuant

Filius uilici per al camp uallum poscit

Villici lupos fugen de

Iustitia est regina de les virtuts

Iacet en una tristesa meus frater

Imperitabat tum Gaius Cluilius a Alba

16. Analitza les formes nominals següents i canvia el nombre (singular a plural o el revés).

feminarum:

lapillos:

magistro:

Peritiae:

vesperum:

mensas:

haruspibus:

mala:

impares:

finium:

conamen:

fucis:

matres:

apium:

consortis:

cruce:

horas:

17.- Completa els següents quadres

macularum					Macula, -ae
	libris				Liber, libri
		segesti			Seges, segetis
			orbe		Orbis, orbis
				focus	Focus, -i

Filia				
	nave			
		partes		
			Troianorum	
				regioni

18. Analitza les formes verbals següents:

poscis	poscebant
commemorabat	commemorant
peruenio	perueniebant
fugiebamus	fugis
videbant	uidemus
fucac	fucabam
praesidebas	praesidetis
tendent	tendebat

19. Conjuga el present d'indicatiu del verb *Posco* i del verb *uideo*

20. Conjuga les següents formes verbals tant en present com en imperfet d'indicatiu.

Cogo, cogis, cogere
impedio, impedis, impedire
regno, regnas, regnare
sum

noceo, nocui, nocere:
ineptio, ineptivi, ineptire:
gero, gessi, gerere:
existimo, existimavi, existimare:

omitto, omisi, omittre:
supersedeo, supersedi, supersedere:
oggannio, oggannivi, oggannire:
nego, negavi, negare:

Refercio, refercis, refersi, refertum, referecire
impello, impellis, impuli, impulsum, impellere
cumulo, cumulas, cumulavi, cumulatam, cumulare
praesideo, praesides, praesedi, praesidetum, praesidere.
Praeripio, praeripis, praeripui, praereptum, praeripere

21. Analitza els següents verbs de la següent manera (Persona, nombre, temps verbal, mode, veu) i després canvia el nombre del verb. [singular – Plural o Plural – singular].

salibant

mulcebam

Vincis:

transiliunt:

Miscet:

eras:

duplicamus:

dicit:

locabas:

estis:

cauent:

pervenibat:

discindunt:

constupras:

praependebamus:

mugiunt:

persedemus:

iacetis:

Eramus:

Pascebatis

reconflabat:

22. Senyala la conjugació dels següents verbs:

Lego - is - ere - legi - lectum (leer)
Sedeo - es - ere - sedi - sessum (sentarse)
Servo - as - are - avi - atum (conservar)
Venio - is - ire - veni - ventum (venir)
claresco, -ere (distinguir-se)
Cogo, cogis, cogere
impedio, impedis, impedire
regno, regnas, regnare
sum
noceo, nocui, nocere:
ineptio, ineptivi, ineptire:
gero, gessi, gerere:
existimo, existimavi, existimare:
omitto, omisi, omittere:
supersedeo, supersedi, supersedere:
oggannio, oggannivi, oggannire:
nego, negavi, negare:

23. Declina els següents adjectius i sintagmes nominals:

Exordium divinium harenosus, a, um magister doctus sequester, -tra, -trum
infestus, a, um civitas magna

24. Escriu el nom i l'adjectiu en el cas assenyalat de manera que hi hagi CONCORDANÇA.

GEN. SG.	Mensa, -ae	Nouus, a, um
ACUS. PL.	Opinio, -onis (m)	Romanus, a, um
NOM. PL.	Finis, finis (f)	Sacratus, a, um
ABL. PL.	Triumphus, -i	Niger, -gra, -grum
DAT. SG.	Mus, muris	Magnus, a, um
ACUS. SG.	Malum, -i	Tenebrosus, a, um
GEN. PL.	Vox, vocis (m)	Speciosus, a, um
ABL. SG.	Ecloga, ae	Paucus, a, um
DAT. PL.	Munus, -eris	Horrificus, a, um

b. Posa la forma adequada de l'adjectiu interminatus, -a,-um en les següents paraules

- Statuae (f.)
- Viro (m.)
- Templum (n.)
- Matres (f.)
- Tempora (n.)
- Oculorum (m.)

Posa la forma adequada de l'adjectiu magnificus, -a, -um en les següents paraules:

- Servam (f)
- Mala (n.)
- Domino (m.)
- Hostibus (m.)
- Fonum (n.)
-

Posa la forma adequada de l'adjectiu alter, -era, -erum en les següents paraules

- odore (m)
- poetarum (f)
- imperia (n.)
- puellam (f)
- Civis (m.)

25. Tradueix al llatí aquest grups de paraules

Per al serf peresós (CC)

Servus, -i // piger,-gra,-grum

El mestre tranquil (Subjecte)

magister,-i // quietus,a,um

De les cigales cruels (CN)

cicada, -ae // saevus,-a,-um

Oh servent il·lustre (Exclamació)

servus,-i // clarus,-a,um

Als marines savis (CI)

nauta,-ae // doctus,a,um

El temple famós (CD)

templum, is // clarus,a,um

26. TRADUCCIÓ:

1. Dux atque imperator vitae hominum animus est.

Hannibal Saguntum civitatem vi expugnat

Pastor autem canem panem dabat, nam canis herbam frigidam non pascebat

Multa genera pecorum in villa sunt, sed nautae in litore erant.

Viri in uxores sicut in liberos vitae necisque potestatem habent.

Agricola in villa habitat et quotidie terram arat

Agricola capras et oves et gallinas habet

Lupa in silva est et nocte in villam uenit

Agricola lupam timet et insidias parat

Agricola lupam necat

Claudia epistulam scribit

Servae cenam in villa parant

Servi cenam parant

Viri patriam amant

Afranius uallo castra communit

Sinistras sagis involvunt gladiosque destringunt

Pompeius portas obstruit

Consul romanis victoriam nuntiat

2. Germania, patria Germanorum, est clara terra. In silvis latis Germaniae sunt ferae multae. Multi Germani in oppidis magnis et in vicis parvis habitant et multi sunt agricolae boni. Bella Germanorum sunt magna et clara. Populus Germaniae bellum et proelia amat et saepe cum finitimis pugnat. Fluvius Rhenus finitimus oppidis multis et claris.

VOCABULARI

Iulia, -ae: Júlia

Claudia, -ae: Claudia, familia claudia

Epistula, -ae: carta

Romanus, -a, -um: adj. Romana, romà

quotidie (adv.): Cada dia

lupa, -ae: lloba

et (conj. Copulativa): i

nocte (adv.): de nit

insidia, -ae: trampa

terra, -ae: terra

Agricola, -ae: Pagès

In + acus.: a, en

abl.: entre, a , en

Augustus, -i : August

cena, -ae: sopar

Vir, -i: home

patria, ae: pàtria

Afranius, -i: Afrani

castra, -orum: campament

sinister, tra, trum: esquerre

involvere, ere: fer rodar, tirar

destringo, ere: tallar, arrencar

porta, ae: porta

Consul, -is: cònsul

nuntio, are: anunciar

imperator, oria: emperador

vita, -ae: vida

animus, -i: ànima

Saguntum, -i: Sagunt

Vis, vis: força

Pator, -oris: pastor

canis, canis: gos

dabo, are: donar

frigidus, a, um: fred

Serua, -ae: esclava

villa, -ae: casa de camp, vil·la

capra, -ae: cabra

uaca, -ae: vaca

gallina, -ae: gallina

silva, -ae: bosc, selva

habito, are: viure

aro, arare: llaurar

habeo, -ere: tenir

sum: ser, estar

venio, ire: venir, arribar

timeo, ere: témer, tenir por

paro, are: preparar

neco, are: matar

scribo, ere: escriure

amo, are: estimar

vallum, i : tancat

communio, ire: fortificar, reconstruir

saga, -ae: bruixa

gladius, -i: espasa

Pompeius, i: Pompeu

obstruo, ere: tancar, cobrir

victoria, -ae: victòria

Dux, ducis: duc

atque: i

homo, hominis: home

Hannibal, -is: Hannibal

Civitas, -tatis: ciutat

expugno, are: vèncer, sometre

autem ... nam: per una banda... per l'altre

banda

panis, panis: pa

herba, ae: herba

non: adv. No

pasco, ere: pasturar
genus, generis: llinatge
sed: però
litus, litoris: platja, costa
sicut: així com
nex, necis: assassinat, matança
Germania, ae: Germania
silva, ae: bosc, selva
fera, ae: fera
magnus, a, um: gran
parvus, a, um: petit
bellum, i: guerra, batalla
proelium, i: combat, batalla
cum + abl.: amb
pugno, are: lluitar
Rhenus, -i: Rin

Multus, a, um: molt
pecus, pecoris: bestiar
nauta, ae: mariner
uxor, oris: dona, muller
liber, era, erum: lliure
potestas, tatis: potestat, poder
clarus, a, um: clar
latus, a, um: ample, immens
oppidum, i: ciutat fortificada
vicus, i: carrer
bonus, a, um: bo
Populus, -i: poble
saepe: adv. Sovint
finitimus, a, um: el millor
Fluvius, -ii: riu

27.- Contesta a les següents preguntes de la lectura *Psique i Cupido*

1. Perquè s'enfada Venus amb Psique?
2. Què li demana la dea al seu fill Cupido?
3. Quins consells li donen les dues germanes a Psique envers el seu marit?
4. Quin efecte produeix una punxada de les fletxes del buirac del marit de Psique? Quina va ser la causa de la marxa de Cupido del llit abandonant la seva esposa?
5. Quin va ser el càstig de Psique per desobeir al seu marit? Quines dues dees es van compadir d'ella quan quedà tota sola?
6. Perquè Venus fa passar diverses proves a Psique? Quina fou la primera prova?
7. Qui va impedir que Psique tingués un accident irreparable en la realització de la segona prova?
8. Quina fou la tercera prova de Psique? I la quarta?
9. On era la porta que comunicava la terra amb el regne dels morts? Que hi havia a la caixa que Psique va rebre de Prosèrpina?
10. Com esdevingué immortal Psique?

